

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie i Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl, www.zawacka.pl

listy z 1945 r.

Dr hab. Piotr Hofmański
Zelkó w

- 082 Bolesławice

Włodawka
Zw. Jaszce.
++ Hofmański Bernard
ps. „Miś”

Jl-1671/2630 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Hofmanniński Bernard

T: VI-1671/2630 Pom.

Wrocław, Dr. Jassoury

I./1. Relacja *k2 s. 1-2*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora *k3 s. 1-3*

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu przed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

17 koresp. uzupeł. relacje k. 1 s. 1-2

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 14*

VI. Fotografie *dział ikonografii*

1/1. Relacja - Bernard Głofmański:

1. Informacja o działalności sporządzone
przez Piotra Głofmańskiego - syna,
- mpływ 2.11.2010, mpis k. 2 s. 1-2

Bernard Hofmański

- ur. 3. maja 1925 r. w Kruszwicy jako syn miejscowego lekarza Dr Stanisława Hofmańskiego¹.
- po wysiedleniu jego rodziny do Chodcza w 1940 r., zwerbowany latem 1941 r. do pracy w Związku Jaszczurczym, działał pod pseudonimem „Miś”. W systemie trójkowym podporządkowany bezpośrednio Januszowi Koniecznemu, ps. „Tyka” (skazany w fikcyjnym procesie w Berlinie, ścięty w 1943 r.). Prowadził m. in. obserwacje lotniska szkoleniowego Luftwaffe w Lubieniu, obserwacje ruchów wojsk niemieckich w regionie Chodcza, Lubienia i Włocławka.
- aresztowany w Chodczu w dniu 15 kwietnia 1942 r. przez Gestapo (wraz z bratem Wojciechem², któremu później postawiono zarzut poplecznictwa w związku z działalnością brata); „przesłuchiwany” wielokrotnie przez Gestapo we Włocławku, następnie przewieziony do centrali gestapo na Alexanderplatz w Berlinie; po dalszym śledztwie wydano wobec niego nakaz aresztowania w dniu 27 czerwca 1942 r. stawiając zarzuty przygotowania do zdrady ojczyzny i zdrady stanu polegającej na próbie oderwania przemocą od Rzeszy Niemieckiej części należącej do niej terytorium (§ 80 ust. II i III, pkt 1 oraz § 90 i 47 Kodeksu karnego Rzeszy);
- wyrokiem Sądu Wojennego Rzeszy (Reichskriegsgericht) w Berlinie z 30 października 1942 r. (wyrok nie zachował się; zachowało się jedynie zarządzenie o wyznaczeniu rozprawy) skazany na karę śmierci przez ścięcie; tym samym wyrokiem skazani zostali na karę śmierci: Rekschinski

¹ Stanisław Hofmański, ur. 1892 (?) w Ostrowie Wielkopolskim, lekarz w Kruszwicy. Po wkroczeniu wojsk niemieckich w 1939 r. aresztowany przez Gestapo. Zwolniony w 1940 r. i wysiedlony wraz z rodziną do Chodcza, Tam prowadził praktykę lekarską – w poczekalni jego gabinetu przez cały okres okupacji funkcjonowała skrzynka kontaktowa organizacji podziemnych (?). Zmarł w 1951 r.

² Wojciech Hofmański, ur. 1923 w Kruszwicy; aresztowany wraz z Bratem Bernardem 15.4.1942 r. w Chodczu; skazany wyrokiem sądu wojennego Rzeszy w Berlinie z 30.10.1942 r. na karę 3 lat ciężkich robót (Zuchthaus); decyzją dowódcy Wehrmachtu karę tę w drodze ulaskawienia (uzyskaną poprzez skorumpowanie urzędników w Berlinie przez ojca Stanisława) zamieniono na karę 1 roku więzienia. Po jej odbyciu odmówił podpisania Volkslisty, za co trafił ponownie na placówkę Gestapu w Berlinie, a następnie do obozu koncentracyjnego Hamburg Neuengamme. W dniu 5 maja 1945 r. ewakuowano obóz umieszczając więźniów na statku Cap Arcone, który storpedowano w zatoce Lubeckiej. Powojenne poszukiwania nie dały rezultatu.

(Reksiński?), Duszyński, Zarembski i Dobryniewski. Brat Bernarda, Wojciech Hofmański skazany został na karę 3 lat ciężkich robót (Zuchthaus);

- decyzją Hitlera z 18 kwietnia 1943 r. podjętą w drodze ułaskawienia zamieniono karę śmierci na karę 10 lat więzienia (decyzję uzyskał ojciec Bernarda, Stanisław, w drodze przekupienia prokuratora w Berlinie: 100 złotych monet 5-rublowych i nieznana ilość USD);

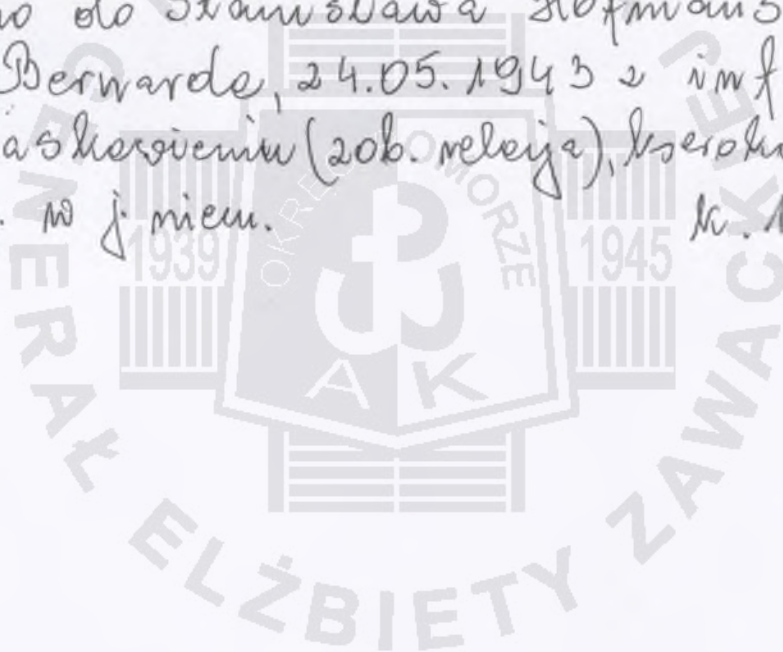
- więziony w Berlinie w więzieniu Tegel do końca wojny; powrócił do Kruszwicy po upadku Berlina w maju 1945 r.

- bezpośrednio po powrocie do Kruszwicy utracił obie nogi w wypadku kolejowym, pomimo to uzupełnił brakującą maturę, ukończył studia medyczne na AM w Poznaniu na Wydziale Stomatologii, do 1951 r. pracował jako asystent w AM w Poznaniu, potem jako lekarz dentysta w Miastku na Pomorzu, gdzie zmarł w 1983 r.

1/2. Dokumenty - Hofmainski Bernard
(przekazane przez Piotra Hofmainskiego):

1. Nakaz aresztowania Bernarda Hofmainskiego,
Berlin, 24.07.1942, kserokop. oryg.
w j. niem. k. 1 s. 1
2. Pismo sądu wojennego Prusy
z 17.08.1942 - dot. kais. Wojewoda
Hofmainskiego - o wyznaczeniu terminu
rozprawy, kserokop. oryg. w j. niem. k. 1 s. 2
3. Pismo do Stanisława Hofmainskiego,
ojca Bernarda, 24.05.1943 z imf.
o niaszkowieniu (zob. relacja), kserokop.
oryg. w j. niem. k. 1 s. 3

Abschrift.

Der Ermittlungsrichter
des Volksgerichtshofs

Berlin NW 40 . den 27. Juni 1942
Turnstraße 91
Telefon: 35-6701 Apparat 133

Es wird gebeten, bei allen
Eingaben die nachstehende
Geschäftsnummer anzugeben.

Geschäftsnummer:

8. J. 255. 42

556. 153. 42

Haftbefehl.

Der Büroangestellte Bernhard Hofmanski
aus Chodecz (Krs. Leslau), geboren am 3. Mai 1925
in Kruschwitz, ehemaliger polnischer Staatsange-
höriger polnischen Volkstums,
ist zur Untersuchungshaft zu bringen.

Er wird beschuldigt, als Jugendlicher

im Kreise Leslau im Herbst 1941 durch dieselbe Handlung

- 1.) des hochverräterische Unternehmen, mit Gewalt ein zum
Reiche gehöriges Gebiet vom Reiche loszureißen, vorbe-
reitet zu haben, wobei die Tat darauf gerichtet gewe-
sen ist, zur Vorbereitung des Hochverrats einen orga-
nisierten Zusammenschluß herzustellen oder aufrecht-
zuhalten,
- 2.) es unternommen zu haben, sich ein Staatsgeheimnis zu
verschaffen, um es zu verraten.

Verbrechen gegen § 80 Abs. I, § 83 Abs. II und Abs. III
Nr. 1 und gegen §§ 90, 47 S. G.B. in Verbindung mit §
3 J.G.G. und Ziffern II und III der Polenstrafrechtsver-
ordnung vom 4. 12. 1941.

Er ist dieser Straftat dringend verdächtig. Fluchtver-
dacht ist, da in Verbrechen den Gegenstand der Unter-
suchung bildet, gesetzlich sowie in Ansehung der zu er-
wartenden hohen Strafe auch tatsächlich begründet.

(gez.) Dr. Schlemann
Amtsgerichtsrat.

Abschrift.

Reichskriegsgericht
StPL (RKA) III 273/42

Berlin-Charlottenburg 5, den **17** Oktober 1942
Witzlebenstraße 4-10
Fernruf: 300081

V e r f ü g u n g .

I.) In der Strafsache gegen

- ✓ 1.) Rekschinski,
- ✓ 2.) Dussynski,
- ✓ 3.) Zarembuski,
- ✓ 4.) Dobryniewski,
- 5.) Bernard Hofmanski,
- ✓ 6.) Wojciech Hofmanski,

- zu 1.) - 6.) in Haft in der Untersuchungshaftanstalt Berlin NW 40, Alt-Moabit 12 a, Gef.B.No.1468, 1389, 1469, 1470, 1392 und 1393/42 -

ist Termin zur Hauptverhandlung vor dem 1. Senat des Reichskriegsgerichts in Berlin-Charlottenburg 5, Witzlebenstr.4-10, auf Freitag, den 30. Oktober 1942, 9.³⁰ Uhr.

anberaumt.

II.) Den Angeklagten zu 1.) - 3.) wird der Rechtsanwalt Kurt Brookhaus, Berlin SW 11, Saarlandstraße 50 - Fernsprechnummer: 19 19 33 den Angeklagten zu 4.) - 6.) wird der Rechtsanwalt Wilhelm Tech,

Berlin

Berlin-Charlottenburg, Sybelstraße 6 - Fernsprechnummer: 32 15 43 - als Verteidiger von Amtswegen gemäß § 72 KStVO. beigeordnet.

III.) - VII.) pp.

1392/42 St. No. 574 90477

Der Präsident
des Reichskriegsgerichts
als Gerichtsherr

gez. Bastian

Admiral *[Signature]*

Der Oberreichskriegsanwalt

Im Auftrage

gez. Dr. Lotter

Reichskriegsanwalt

An

Bernard Hofmanski
z.Zt. in Haft in der Untersuchungshaftanstalt
Berlin NW 40
Alt-Moabit 12 a

zur Kenntnisnahme.

[Signature]

Reichskriegsgerichtsobersinspektor

Der Oberreichskriegsanwalt

StPL (RKA) III 273/42

Berlin-Charlottenburg 5, den
Witzlebenstraße 4-10
Fernruf: 30 06 81

4. 5. 1943

an

Herrn Dr. Stanislaw Hofmanski
in Godetz Krs. Leslau.

Betr.: Gnadensache Bernhard Hofmanski.

Der Führer hat am 18. April 1943 die gegen den Verurteilten
Bernhard Hofmanski erkannte Todesstrafe in eine Ge-
fängnisstrafe von zehn Jahren umgewandelt.

Im Auftrage

gez. Dr. Desczyk

Ausgefertigt:

Desczyk

Justizoberinspektor d.Lw.

IV/1. Korespondencja Słofmainskiego
Bernarda wupet. relacje.

1. Karta pocztowa do E. Zawackiej z
12.03.1975 - inf. o ojcu Stanisławie i
własnej działalności, refp. oryg. k. 1 s. 1-2

Miasto 12. 11. 18 A
(E. Zawada)

Wielce naradza Pan. Docent.

Obawiam się, że wkrótce dostaniesz przekazy.
Ten Pan jest chyba o Giecie nam. To ofiarę
Giecie nam przesłał dla FK, dla FK
funkcyjności stryżki Reukelowa u jego
posobku. Moja praca kraspirocyja
adwoni si wazniejszego. Obrotu 1941 i
pietnie mieszko roku 1942. Utyl obrotu o
FK u Chaden nie bto ischa. Ja pracowałem
o wyciadzie wojkowu i kastołowacem ko wy-
toam i nowu dozporodzin mziodym
Janem Kolicoruyem, pseudonim, "Tyke"

Między wtedy to też i byłem bardzo zajęty²⁾
i w cerkiew. Nie wchodziłem i do tej chwili
nie wiem o tym procesie dla Kłosa to czy ZSR?
Moja organizacja miała kryptonim "Związek
Janczowski" kobiety, które posiadały i były
Tężeńskie, dla mnie bezimiennie. Zaatak
tylko przedtem i losie. Przewodzący z tym
15 IV 42 i do kwietnia 45 przebywałem w Berlinie
na Tegel (Filia obywateli Oranienburg).
tęż wyraży prawnie

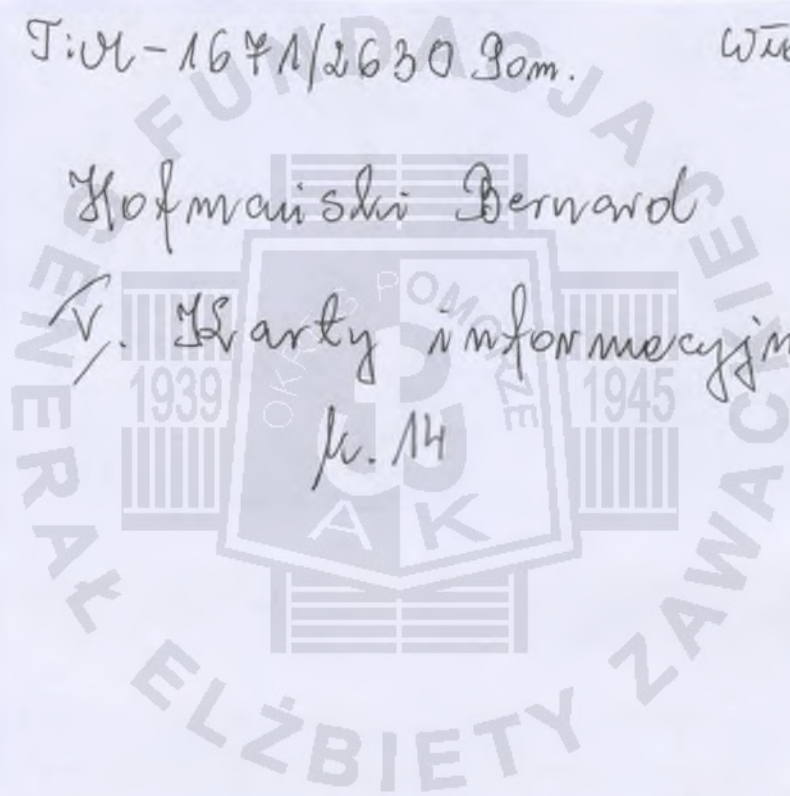
Benedikt Hoffmannski.

T:U-1641/2630 Rom.

Włó Paweł

Hofmannski Bernard

V. Party informacyjne
1939 1945
AK
K. 14

19) 20. Jesien
AK

WŁOCŁAWEK
WODELL

1

KOFMANSKI BERNARD
WOJCIECH

brat Bernard
WJ

1939

1945

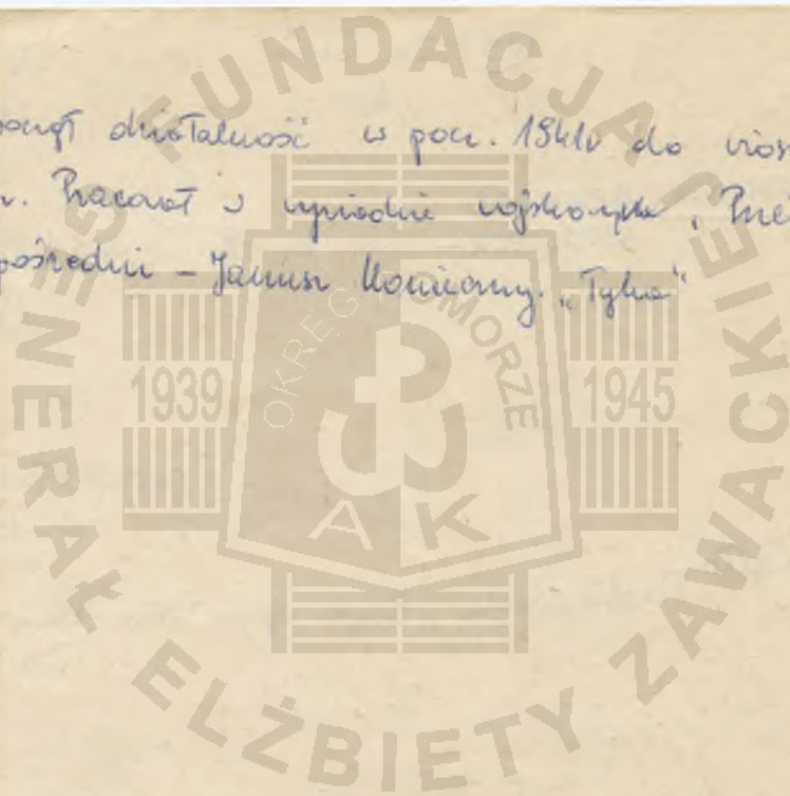

awant. 15.IV. 1942r.
z bratem

Źródło: - Ciechanów "Kuch oporu na Brwom..."
s. 278

44

Rozprawy o działalności w por. 1846 do wiosny
1842r. Praca z napisem w języku polskim, Metody
bezpośredni - Janina Konińska "Tytuł"

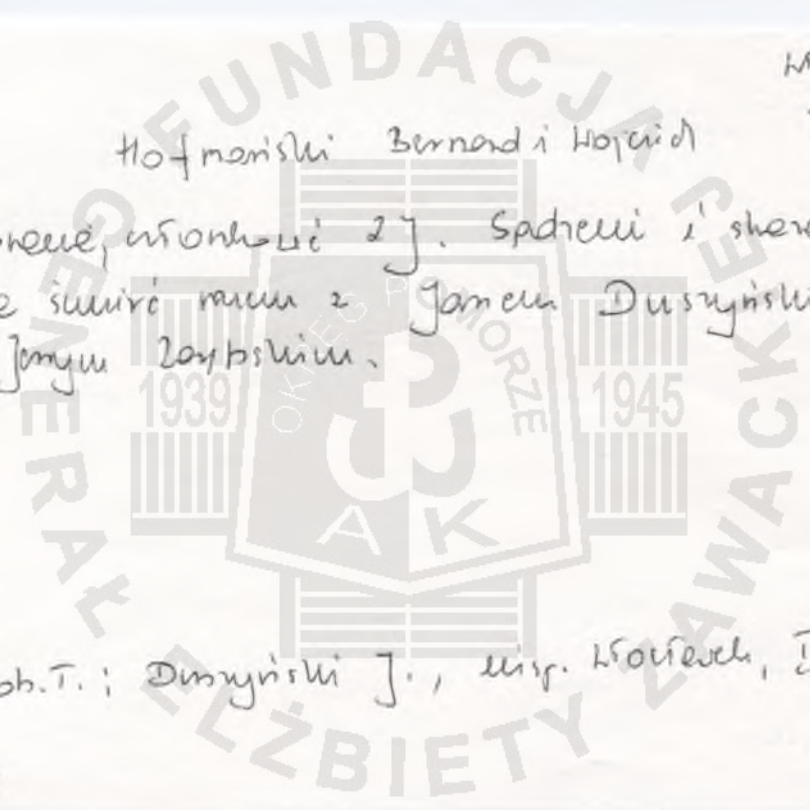
Koniecz
27 2

Hofmanisli Bernard i Hoptid

Breue, wronka 27. Spadeli i shereu
ne siluro macu z Janem Duszynskim
i Janem Zaybskim.

rob.T. ; Duszynski J., ul. Koniecz, 2/1/2

4MM-PB

30X A 152

Hofmanischi Bernard autajny
i brat Wojnicki? stary

Zofia?
Chocler

3

byli mlodzi lat 18-20?

arestowani w 42 w Wroclawku

stary arest. w Wroclawku 1942?

(zanim byla Wisniewska v Chodera)

mlody arest chyba v tym czasie
v Chodera?

przebywali v mieszkaniu gdzies z innymi starymi

zob. Cielenowski str. 279

m 19 / Pom W To Jarce
Hofmaniski Bernard
wz rel. Stanisława Hofmaniskiego (m 19 / Pom)
B. Hofmaniski syn dr-a Stanisława pracował
w konspiracji w okresie 1941 i początek 1942.
Pracował w wywiadzie wewnętrznym i kontak-
tował się z bezpośrednim przełożonym Janu-
sem Koniecznym działem Związku Jaskier-
czego. Aresztowany 15. IV. 1942 przewieziony
do kwietnia 1945 do Berlina na Tegel (filia
obozu Oranienburg). Str. 85

Hofmann'ski Bernard

5

Wyższo Bimletyka 1/21

z krestionewinon

u zapytani do SZEPK obcy
Konalin

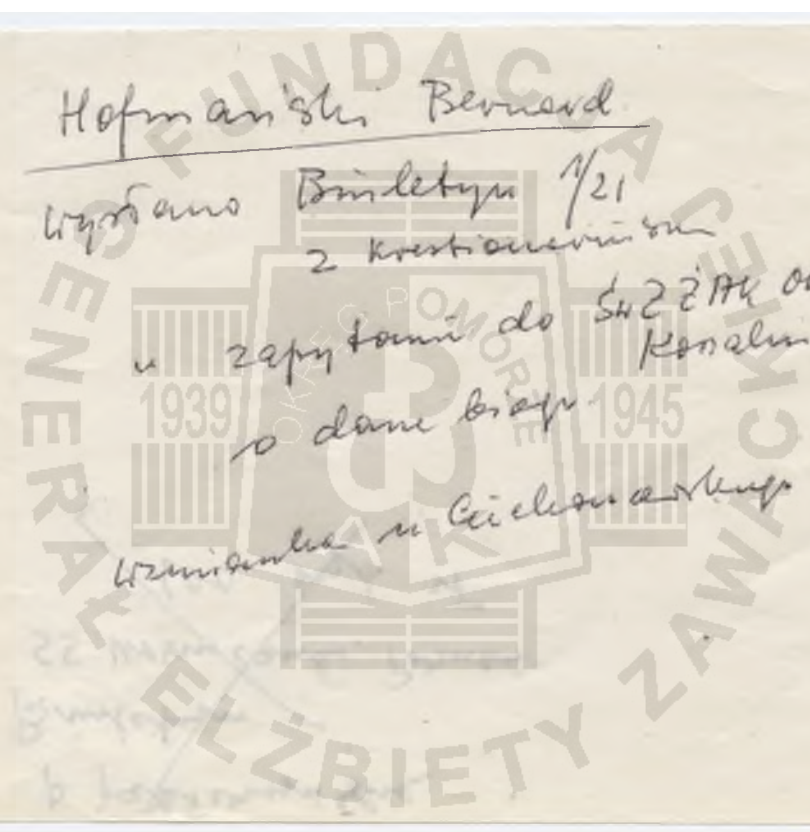
o dane brzoj 1945

Wzmianka w Cielenawku

22 marca 1945

Brno

10. 10. 1945

Hofmannski Bernerd

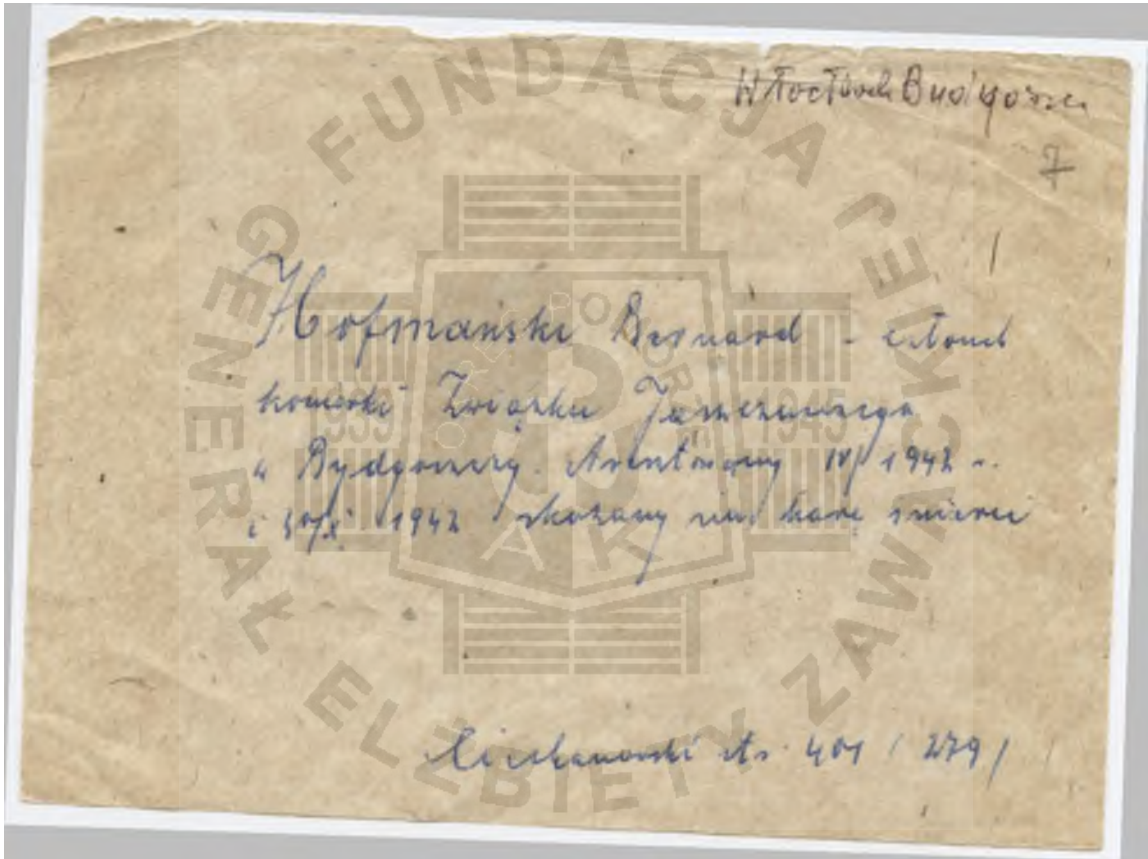
Wolfele

2] 6

Winnony w Modocci bndnistim i she zony ne
koy iullira nscu z Janem Dusyn'skim
i Ryszardem Dobryniczkim
Mr. w krusznicy 3.05. 1925 r. 1 syn. Stefane,
podar duu perj. wunher w Chodem.

zob T: Spraczenie J. Dusyn'skiego, c. T. Repitki
hipocenne, s. 21

h44-98 0

Włodzisław Bułgowski

7

Hopmanski Bernard - student
kolejki Towarowa Jarmarczanka
" Rydymy. Akademia 18/1942 -
" 18/1942 skoraży nie kade miere

Lublinowski str. 409 / 229/1

Hofmannski Bernard

Wrocław
Zm. J. 8

Catomek wrocławskiej grupy Zw. J.
(Ekspozycja 2), którego kierował
Dobsiński Andrzej; aresztowany
w kwietniu 1942. Wyrokiem Sądu
Wojennego Prawdzy w końcu X 1942
(30 X) został skazany na karę
śmierci.

zob. Chwałowski B., Zw. J. a szur. i NS Z
w me Pomorsku 1939-45, Tomii 1997, s., 45, 54, 56
K. 17.110

FUNDACJA
LZBIETY ZAWACKIEJ

Złoty przesłana pocztowo
Poznańskie
Gornasz Hofman'ski
(lekarz dentysta)
77-200 Miastko
ul. Kazimierza Wielkiego 2
voj. Kozalin'skie
poczta - 178.

Włodzisław
9
1945
verte!

Služba zdravotní v čase okupace:
Choděcká nemocnice Klotawsek:
Lec. Prof. Dr. J. K. Klotawsek
v čase okupace & Klotawsek
1. srpna po 1945. v roce Klotawsek.
Slyš jeho laryngology z proterami
střed nemocnice v Inowrocławiu.
vrtk! 1. srpna 7. 1947.

Hofmanniński Bernavola

Wrocław

Prof. dr hab. PIOTR HOFMAŃSKI

Sędzia Sądu Najwyższego
Rzecznik Prasowy Sądu Najwyższego

SĄD NAJWYŻSZY RP
IZBA KARNA
Plac Krasińskich 2/4/6
00-951 Warszawa 41
tel. (22) 530 84 64
e-mail: ssnhph@sn.pl

(Syn Bernavola)

www.sn.pl

ZESPÓŁ PRASOWY
tel. (22) 530 82 13
tel./fax (22) 530 90 65
tel. GSM: 0 602 59 27 44
e-mail: rzecznik@sn.pl

Hofmainski Bernard Włocławek
XII. J.

Przyta DVD przekazuje
przez Piotra Hofmainskiego
- dokumenty + zdjęcia
Bernarda i Wojciecha
Hofmainskich - zob. dział
ikonografii

MQ XVII/10

Hofmansi Bernard
syn. Stanisława

Wrocław
Lw. J. 12

zob. T. M. - 13/628 Pom. Hofmansi
Stanisław - Wrocław

MP, X¹/14

Hofmański Bernard Włocławek
członek Ekspozytury, Jachód^{ko}. I. 13
we Włocławku, zesłowany m. im.
z bratem Wojciechem 16.04.1942

zob. Chramowski B. Jsi giel ja zaszuraj
i Narodowe Siły Zbrojne me
Pomocni..., Tomu 1997, s. 45, 54, 56

nr. 1'15

Hofmannski Bernard Włodzisław 14
Materiał do ekspozytury "B"
kong. we Włodzisławku przez Andrzeja
Dekusinskiego;
zatrzymany przez gestapo 17.04.1942.
ob. Litkowski B., Polska
Podziemna na Kujawach...,
Tomii 2008, s. 570-572.

nr. 1' 015

Hofmannski
Bernard

